Körzeti forduló **9. osztály** *2026. november 3.*

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

légyott, menetérti, civódás, cók-mók, ízibe

(A) *retúr* **(B)** *poggyász* **(C)** *menten* **(D)** *randevú* **(E)** *perpatvar*

Megoldás: Helyesen írtuk a *légyott = randevú*, a *civódás = perpatvar*, azaz veszekedés, valamint az *ízibe = menten* szavakat. A másik kettő helyesen: *menettérti* és *cókmók*.

Helyes válasz(ok): C D E

2. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *részt vesz* **(B)** *tovább áll* **(C)** *tanár úr* **(D)** *jól esik* **(E)** *olasz tanár*

Megoldás: Nem lehet egybe írni a *részt vesz* és a *tanár úr* szintagmákat – bár mindkettő gyakori hiba. A többinek a jelentéstől függően létezik külön és egybe írt változata is. A *tovább áll* szószerkezet időben értendő, és annyit jelent, hogy 'áll még egy ideig'; ha azonban *továbbáll*, akkor éppen az ellenkezőjét jelenti: 'távozik'.
Mondhatjuk, hogy „az eső jól esik" vagy valaki „eshet jól", azaz szerencsésen anélkül, hogy megsérülne vagy nagyon megütné magát. Ám ha egybe írjuk, akkor az étkezéssel összefüggésben azt jelenti, hogy 'ízlik neki az étel', más szövegkörnyezetben bármire érthető úgy, hogy 'jó érzéssel tölti el'.
Az *olasz tanár* szószerkezet egyszerű jelzős szintagma, amely a tanár nemzeti hovatartozását mutatja – függetlenül attól, hogy milyen tantárgyat tanít. Egybe írva azonban jelentéstömörítő szóösszetétel, és azt jelenti, hogy 'olasz nyelvet tanító tanár' – legyen bármilyen nemzetiségű.

Helyes válasz(ok): B D E

3. Olvassátok el az idézetet, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!

„A páter-gvárgyián abban a helyben megértette a dolgot, és annyi könyvet ígért nekem, hogy annyit egész télen sem tudok majd elolvasni. Azt is beígérte, hogy Márkus fogja kihozni szekérrel; s aztán figyelmeztetett, hogy legyünk békességben, nehogy felidézzük ismét a világháborút."

(A) *Az idézett mű szerzője a Székelyföldön született.*

(B) *Az idézett jelenetben a címszereplőnél csíksomlyói szerzetesek vannak.*

(C) *Azért ígérnek neki könyveket, mert az ő könyveit elégették.*

(D) *Márkus a történet végére betegségben meghal.*

(E) *A regény az 1940-es évek második felében játszódik.*

Megoldás: A részlet Tamási Áron *Ábel a rengetegben* című regényéből származik. Az író a székelyföldi Farkaslakán született 1897-ben. Igaz a (B) állítás is, mert Ábel vendégei valóban csíksomlyói ferences szerzetesek, és igaz a (C) is, mert – bár így meghökkentőnek tűnhet – a fiú könyveit (nem teljesen alaptalanul) alkalmatlannak ítélték a lelki, szellemi fejlődésre. A szerzetesek közül a legfiatalabb, Márkus, a regény egyik legrokonszenvesebb szereplője tüdőbetegségben meghal, így igaz a (D) állítás is. Hamis azonban az (E), a történet 1920 őszén kezdődik, tehát az első világháború után.

Helyes válasz(ok): A B C D

4. Melyik hiányos szólást lehet kiegészíteni valamilyen színnel?

(A) *lekap a . . . . körméről* **(B)** *. . . . ágra vergődik*

(C) *lehord a . . . . földig* **(D)** *. . . . kapukat dönget*

(E) *hátravan még a . . . .leves*

Megoldás: Íme, a szólások helyesen kiegészítve: *lekap a tíz körméről*; *zöld ágra vergődik*; *lehord a sárga földig*; *nyitott kapukat dönget*, és végül *hátravan még a feketeleves*.

Helyes válasz(ok): B C E

5. Egy jól ismert magyar versből idézünk szavakat. Melyekben érvényesül valamelyik (teljes vagy részleges) hasonulás törvénye?

(A) *kezemmel* **(B)** *érkeztem* **(C)** *riadtan*

(D) *pusztulásán* **(E)** *miért*

Megoldás: A szavakkal megidézett vers Ady Endre *Őrizem a szemed* című költeménye – bár ennek a következő feladatnál lesz jelentősége. Teljes hasonulás érvényesül a *kezemmel* ragos főnév esetén, hiszen a *-vel* rag *v*-je hasonul egészében az *m*-hez. Zöngésség szerinti részleges hasonulás történik az *érkeztem* igealak belsejében: a *z* zöngétlenedik a *t* hatására – kiejtve: 'érkesztem'. Vitatott, hogy részleges vagy teljes-e a hasonulás a *riadtan* szóban, mert egyfelől a *d* egészében felveszi a *t* alakját, ám a saját eredeti formájától csak egy képzésmozzanatban tér el. Ennek eldöntése nem tartozott a helyes megoldáshoz. A lényeg, hogy történik hasonulás.

Helyes válasz(ok): A B C

6. Melyik verset írta az előző feladatban megidézett költemény szerzője?

(A) *Születésnapomra* **(B)** *Ádáz kutyám* **(C)** *Ki viszi át a Szerelmet*

(D) *Milyen volt…* **(E)** *Góg és Magóg fia vagyok én…*

Megoldás: Az előzőleg megidézett verset tehát – ahogy azt fent említettük – Ady Endre írta. A felsoroltak közül egyedül a *Góg és Magóg fia vagyok én…* címűnek ő a szerzője. A többi költő: (A) József Attila; (B) Babits Mihály; (C) Nagy László; (D) Juhász Gyula.

Helyes válasz(ok): E

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_* → *ra**g**, ra**k**.*

(A) *_agad* **(B)** *ro_og* **(C)** *_ebes* **(D)** *ré_* **(E)** *_aj*

Megoldás: A felkínált szavak mindegyike kiegészíthető az előírt módon: *dagad – tagad; robog – ropog; zsebes – sebes; réz – rész; vaj – faj*.

Helyes válasz(ok): A B C D E

8. Jelöljétek meg az alábbi versrészlettel kapcsolatos igaz állításokat!

„és kellene még aztán millió:
tréfás-lila, bor-színű, néma-szürke,
szemérmetes, szerelmes, rikító…"

(A) *Az idézett vers egy a költő gyerekkorát megidéző versfüzér része.*

(B) *E vers fő motívumai a színek és az írás.*

(C) *Az idézetben van példa jelre és képzőre.*

(D) *A részlet tartalmaz szinesztéziát.*

(E) *A vers költője rendszeresen publikált a Nyugat című folyóiratban.*

Megoldás: A részlet Kosztolányi Dezső *Mostan színes tintákról álmodom* című verséből származik, amely *A szegény kisgyermek panaszai*ban jelent meg. Ebben a versfüzérben a költő a gyermekkori emlékeit idézi vissza. A versben Kosztolányi színek sokaságát sorolja, és az *írnék* feltételes módú igealak is többször megjelenik. Jelre példa a *kellene* igében a feltételes mód jele; képzőre pedig az *-ű* melléknévképző a *színű* szóban. Szinesztézia például a *néma-szürke*, amely a hallás és a látás érzékterületeit kapcsolja össze. A költő a Nyugat első nemzedékének kiemelkedő szerzője volt.

Helyes válasz(ok): A B C D E

9. Azokat a szavakat, meghatározásokat jelöljétek meg, amelyeknek a megfelelője lehet egy (akár toldalékos) azonos alakú szó!

Például: *gödör → verem* (a másik jelentése: *'ütöm'*)

(A) *a mélybe hajít* **(B)** *régi zsinóros kabát* **(C)** *védő, borító üveg*

(D) *égéstermék* **(E)** *kenyérből levágott darab*

Megoldás: Mindegyik meghatározáshoz találhatunk egy-egy olyan szót, amelynek van azonos alakú párja: (A) *levet* – a másik jelentésben a 'lé' főnév tárgyragos alakja. (B) *mente* – más értelemben főnévként 'valaminek a menése' vagy 'a folyó partvidéke', illetve névutószerűen hasonló jelentésben 'valami mentében', azaz vele párhuzamosan; továbbá lehet a 'ment' ige régies múlt idejű alakja is. (C) *búra* – más jelentéssel a 'bú' határozóragos alakja. (D) *korom* – másképp értve 'az életéveim száma'. (E) *szelet* – más értelemben a 'szél' főnév tárgyraggal.

Helyes válasz(ok): A B C D E

10. Híres magyar versekből idézünk. Melyik verssor hexameter?

(A) *Ti nem akartok semmi rosszat…*

(B) *Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.*

(C) *Bús düledékeiden, Husztnak romvára megállék…*

(D) *Én sem volnék, ha nem volnál…*

(E) *Magyarok voltak Magyarország nélkül…*

Megoldás: Egyedül a (C) pontban álló sor hexameter, amelyet Kölcsey Ferenc *Huszt* című epigrammájából idéztünk.

Helyes válasz(ok): C

11. Milyen szófajú szavakra van példa az előző feladat idézeteiben?

(A) *névutó* **(B)** *visszaható névmás* **(C)** *határozói igenév*

(D) *kötőszó* **(E)** *melléknévi igenév*

Megoldás: Névutóra példa a *nélkül*; kötőszó a *ha*; valamint (folyamatos) melléknévi igenév a *virrasztó* – tehát e háromra találunk példát. Becsapós lehetett a *ránk*, de az nem visszaható, hanem ragozott személyes névmás. Végül *-va/-ve*, esetleg *-ván/-vén* végződésű határozói igenév ugyancsak nincsen az idézett sorokban.

Helyes válasz(ok): A D E

12. Mely szópároknak lehet mindkét tagja felszólító módú ige?

(A) *jer – elmehetsz* **(B)** *aludjék – siessünk* **(C)** *kell – légy*

(D) *gyerünk – tessen* **(E)** *vigyázz – játszanak*

Megoldás: A felkínáltak közül felszólító módúak vagy lehetnek azok: *jer* ('gyere'), *aludjék*, *siessünk*, *légy* ('legyél'), *gyerünk* ('menjünk'), *tessen* ('tessék', 'tetsszen'), továbbá *vigyázz*. Az *elmehetsz* ható képzős kijelentő módú ige, a *kell* szintén kijelentő módú. A „*játszanak*" se nem kijelentő, se nem felszólító módú, mert ebben a formában helytelen az írása, ugyanis mindkét módban hosszú *ssz*-t írunk: '*játsszanak*'.

Helyes válasz(ok): B D

13. Milyen mondatrészek, szószerkezetek vannak az alábbi mondatban?

Eközben a szertartást végző táltos átszellemülten mormolt valami ősi imát Istenhez áldásért és a jövő esztendő bő terméséért.

(A) *Tárgy bővítményeként jelző.* **(B)** *Jelző bővítményeként tárgy.*

(C) *Két mellérendelt határozó.* **(D)** *Okhatározó birtokos jelzője.*

(E) *Az állítmány bővítményeként állapothatározó.*

Megoldás: Íme, a mondat elemezve: *Eközben$_{idő}$ a szertartást végző$_{min}$ táltos átszellemülten$_{állapot}$ mormolt valami$_{min}$ ősi$_{min}$ imát Istenhez$_{részes}$ áldásért$_{cél}$ és a jövő$_{min}$ esztendő$_{birt}$ bő$_{min}$ terméséért$_{cél}$.*

A tárgyhoz tartozó minőségjelző az *ősi*. Minőségjelző bővítménye a *szertartást* szóalak, amelynek a ragja is mutatja, hogy tárgy. Két célhatározó áll egymással mellérendelésben: *áldásért* és *terméséért*. Okhatározó nincsen a mondatban, így bővítménye sincs. Végül: a mondat állítmánya a *mormolt*, ennek állapothatározói bővítménye az *átszellemülten*.

Helyes válasz(ok): A B C E

Körzeti forduló **10. osztály** *2026. november 3.*

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelhetnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

ízetlen, nyoszoja, visszály, egyelőre, egyivású

(A) *csetepaté* **(B)** *egykorú* **(C)** *otromba* **(D)** *fekhely* **(E)** *átmenetileg*

Megoldás: Két szót írtunk helyesen. Az *ízetlen* (nem azonos az 'íztelen' kifejezéssel) azt jelenti, hogy otromba, durva. A bántó viccelődést szokás 'ízetlen tréfának' nevezni. Az *egyelőre* határozószó jelentése 'mostantól egy darabig / egy kis ideig' vagy 'átmenetileg'. A többi helyesen: *nyoszolya*, *viszály* és *egyívású*.

Helyes válasz(ok): C E

2. Azt a két versrészletet jelöljétek meg, amelyeknek ugyanaz a szerzője!

(A) *A halánték deres immár, a haj őszül koponyámon*

(B) *így futunk e kettős / vész közepette sötét hajónkkal*

(C) *vágy nehezül rám: / mert a sudár, szép Aphrodité letepert!*

(D) *Gyűlölök és szeretek. Kérded tán, mért teszem én ezt?*

(E) *Úgy tünik nékem, hogy az istenekkel / egy a férfiú, aki szemben ülhet / véled*

Megoldás: Íme, az idézett költemények és szerzőik: (A) Anakreón *Töredék a halálról*; (B) Alkaiosz *Az állam hajója*; (C) Szapphó *Édesanyám, nem perdül a rokka…*; (D) Catullus *Gyűlölök és szeretek*; (E) Szapphó *Úgy tünik nékem…*

Helyes válasz(ok): C E

3. Homérosz eposzaiból adunk meg állandó jelzőket. Melyik tartozik valamelyik olümposzi istenhez?

(A) *messzelövő* **(B)** *sereget-vezető* **(C)** *Argoszölő*

(D) *gyorslábú* **(E)** *fellegtorlaszoló*

Megoldás: Íme, a jelzők és „tulajdonosaik": *messzelövő Apollón, sereget-vezető Agamemnón, Argoszölő Hermész, gyorslábú Akhilleusz* és *fellegtorlaszoló Zeusz*. Közülük olümposzi isten: Apollón, Hermész és Zeusz.

Helyes válasz(ok): A C E

4. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *e közben* **(B)** *kívül álló* **(C)** *végig néz*

(D) *légy szíves* **(E)** *olasz tanár*

Megoldás: A felsoroltak közül egyedül a *légy szíves* kifejezést nem lehet egybe írni. A többi – persze a jelentés megváltozásával – írható mindkétféle módon:

Az *e közben* szószerkezet kijelölő jelzőként előzi meg a jelzett szót egy adott mondatban – például: „E közben az előadás közben jöttem rá a megoldásra." Ha egybe írjuk, akkor határozószó 'ezalatt' jelentésben.

Konkrétan értendő, hogy valami vagy valaki kívül áll, ha külön írjuk le a szavakat – pl. „A körön kívül állók nem vesznek részt a játékban." Egybe írva a *kívülálló* azt jelenti, hogy 'valamiben nem érintett', 'nem tartozik valamely csoportba'.

Kissé eltér a jelentés és persze a helyesírás attól függően, hogy határozószónak vagy igekötőnek tekintjük-e a 'végig' szót. Ha valaki 'végig néz', akkor egyszerűen mindvégig néz, anélkül, hogy cselekedne. Ha azonban 'végignéz', akkor valamit egészen a végéig megtekint pl. egy előadást vagy filmet.

Az *olasz tanár* szószerkezet egyszerű jelzős szintagma, amely a tanár nemzeti hovatartozását mutatja – függetlenül attól, hogy milyen tantárgyat tanít. Egybe írva azonban jelentéstömörítő szóösszetétel, és azt jelenti, hogy 'olasz nyelvet tanító tanár' – legyen bármilyen nemzetiségű.

Helyes válasz(ok): A B C E

5. Jelöljétek meg az epika műnemébe tartozó, eredetileg latin nyelven írt műveket!

(A) *Boccaccio: Dekameron* **(B)** *Szent Ágoston: Vallomások*

(C) *Vergilius: Aeneis* **(D)** *Anonymus: Gesta Hungarorum*

(E) *Jacopone da Todi: Himnusz a fájdalmas anyáról*

Megoldás: A felkínáltak közül egyedül Boccaccio írása nem latin nyelvű, hiszen a híres novellás kötetet olasz nyelven írta. A többi latin nyelvű ugyan, de nem mindegyik tartozik az epika műnemébe. Jacopone da Todi művének a címében is benne van, hogy himnusz, tehát nem az epika, hanem a líra műnemébe tartozik.

Helyes válasz(ok): B C D

6. Mi igaz az alábbi összetett mondatra?

„Megmondtam, hogy Márkusnak hívják, s mondtam azt is, hogy papnak tanul, de jelenleg a gvárgyián vakációt adott neki, hogy erősödjék." Tamási Áron

(A) *A mondat öt tagmondatból áll.*

(B) *Pontosan egy utalószót tartalmaz.*

(C) *Van benne kapcsolatos, ellentétes és magyarázó mellérendelés.*

(D) *Tartalmaz tárgyi alárendelő mellékmondatokat.*

(E) *Az utolsó tagmondat okhatározói alárendelés.*

Megoldás: Hamis az (A) állítás, hiszen mindegyik vessző tagmondathatáron áll, tehát hat tagmondatból áll a mondatunk. Az egyetlen utalószó benne az *azt*, tehát a (B) igaz. Kapcsolatos és ellentétes mellérendelés van a mondatban, amelyeket a *s* és a *de* kötőszavak vezetnek be, ellenben magyarázó nincsen. A *hogy* kötőszóval kezdődő tagmondat célhatározói, nem pedig magyarázó, és nem is okhatározói, ami azt jelenti, hogy az (E) is hamis. Igaz viszont a (D), két tárgyi alárendelésünk van, hiszen a *„Márkusnak hívják"* és a *„papnak tanul"* mellékmondatok a *„Megmondtam"* és a *„mondtam azt is"* főmondatok tárgyát fejtik ki.

Helyes válasz(ok): B D

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_ → ra**g**, ra**k**.*

(A) *_oros* **(B)** *ol_ás* **(C)** *_űr* **(D)** *má_a* **(E)** *meg_agy*

Megoldás: Mindegyik szóalak kiegészíthető az előírásnak megfelelően: *boros – poros, oldás – oltás, zűr – szűr, mázsa – másа, megvagy – megfagy.*

Helyes válasz(ok): A B C D E

8. Milyen nyelvi, nyelvtani jelenségekre van példa az alábbi idézetben?

„Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,
S most Pannónia is ontja a szép dalokat."

(A) *birtokos jelző* **(B)** *összeolvadás*

(C) *daktilus* **(D)** *általános és határozott ragozású ige*

(E) *jelet és ragot egyaránt tartalmazó szóalak*

Megoldás: A részlet Janus Pannonius *Pannónia dicsérete* című epigrammájából származik. Birtokos jelzőre példa az *Itália*, összeolvadásra pedig ennek az alaptagja, avagy a jelzett szó: *földjén*, mert a *d* és a *j* találkozásából egy harmadik hang, *gy* keletkezik. Daktilusra több példa is van, hiszen az epigrammák jellemzően hexameterekből és pentameterekből állnak, és mindkét sorfajta alapvető verslába a daktilus. Itt ilyen például az „ontja a" szakasz, melynek ritmusa: tá-ti-ti. Általános

ragozású a *termettek*, míg határozott az *ontja*. Végül jelet és ragot is tartalmaz a *dalokat*, ebben a többes szám jele a *k*, és a tárgy ragja a *t*.

Helyes válasz(ok): A B C D E

9. Melyik szerző élt egy évszázadban az előző feladatban idézett vers költőjével?

(A) *Anonymus* **(B)** *François Villon* **(C)** *Dante Alighieri*
(D) *Francesco Petrarca* **(E)** *Assisi Szent Ferenc*

Megoldás: Ahogy azt fent írtuk, az idézett verset Janus Pannonius írta. A költő 1434-ben született és 1472-ben halt meg, azaz a 15. században élt. A felsoroltak közül ez egyedül François Villonra igaz, aki 1431-ben született és 1463-ban tűnt el; hogy pontosan mikor halt meg, az nem ismert. A többi szerző születési, illetve elhalálozási ideje: Anonymus 12. sz. vége – 13. század eleje; Dante 1265 – 1321; Petrarca 1304 – 1374; Assisi Szent Ferenc 1182 – 1226.

Helyes válasz(ok): B

10. Azokat a szavakat jelöljétek meg, amelyekben a magánhangzók mindegyike középső nyelvállású!

(A) *jégtörő* **(B)** *körül* **(C)** *tékozló*
(D) *gólözön* **(E)** *fölösleges*

Megoldás: Középső nyelvállású magánhangzók: *é, o, ó, ö, ő.* E szerint be kellett jelölni a *jégtörő*, a *tékozló* és a *gólözön* szavakat.

Helyes válasz(ok): A C D

11. Milyen szófajú szavakra lehet példa az előző feladat A–E pontjaiban?

(A) *igenév* **(B)** *melléknév* **(C)** *igekötő* **(D)** *névutó* **(E)** *névmás*

Megoldás: Igenévre példa a *tékozló* (folyamatos melléknévi igenév). Melléknév a *fölösleges*. Valamint igekötő és névutó is lehet a *körül*. Névmás nincs az előző feladat szavai között.

Helyes válasz(ok): A B C D

12. Szólások, szóláshasonlatok. Mely körülírásokhoz tartozhat olyan szólás, szóláshasonlat, amelyben valamilyen szín vagy színek neve szerepel?

(A) *nemesi, előkelő származású* **(B)** *durván, erősen megszid*
(C) *egyértelműen le van írva* **(D)** *nagyon kevés van belőle*
(E) *a kellemetlenség még csak ezután következik*

Megoldás: Mindegyik körülírásnak megfelel egy-egy „színes” szólás: (A) *kék vér folyik az ereiben*; (B) *lehord a sárga földig*; (C) *meg van írva fehéren feketén*; (D) *ritka, mint a fehér holló*; (E) *hátravan még a feketeleves*.

Helyes válasz(ok): A B C D E

13. Ha ellátjuk *-val*, *-vel* raggal az alábbi tulajdonneveket, melyik esetében kell a toldalékot kötőjellel kapcsolni?

(A) *Homérosz* **(B)** *Horatius* **(C)** *Antigoné*
(D) *Dante* **(E)** *Shakespeare*

Megoldás: A felkínáltak közül egyetlen esetben kapcsoljuk a ragot kötőjellel: *Shakespeare-rel*, aminek az az oka, hogy az utolsó betűnek az angol nyelv szabályai szerint nincs hangértéke. A többi ragos formája a következő: *Homérosszal, Horatiusszal, Antigonéval, Dantéval*.

Helyes válasz(ok): E

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

fiaskó, mencsvár, nyeszledt, ragály, malör

(A) *kifogás* **(B)** *dögvész* **(C)** *kulacs* **(D)** *kudarc* **(E)** *ványadt*

Megoldás: Helyesen írtuk a *fiaskó* és a *ragály* szavakat. A *fiaskó* kudarcot jelent, a *ragály* pedig járványt, azaz dögvészt. A többi helyesen: *mentsvár, nyeszlett, malőr*.

Helyes válasz(ok): B D

2. Mely szavak anagrammája lehet azonos alakú szó (akár toldalékos szóalak)? Például: *ökröt* → *török* (népnév és ragozott igealak).

(A) *kentem* **(B)** *szamár* **(C)** *szeme* **(D)** *bajod* **(E)** *romok*

Megoldás: Mindegyik szóhoz találhatunk egy-egy olyan anagrammát, amely azonos alakú szóként több különböző, egymással nem összefüggő dolgot jelenthet. Íme:
kentem → *mentek* (1. valakit kisegítek a bajból; 2. a menni ige ragozott alakja – akár jelen idő T/2, akár múlt T/3);
szamár → *számra* (1. a testrész jelentésű szó, vagy 2. mennyiséget kifejező szó határozóragos alakja);
szeme → *eszem* (1. az eszik ige jelen idő, E/1, kijelentő mód; 2. az ész szó birtokos személyjellel);
bajod → *dobja* (1. a dob főnév birtokos személyjeles alakja; 2. a dob ige jelen idő, E/1, kijelentő módú alakja határozott ragozásban)
romok → *korom* (1. égéstermék; 2. a kor főnév birtokos személyjellel).

Helyes válasz(ok): A B C D E

3. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *egy kutya* **(B)** *fekete doboz* **(C)** *dél felé*
(D) *helyre hoz* **(E)** *még egyszer*

Megoldás: Egyedül a *még egyszer* kifejezést nem lehet egybe írni. A többi a jelentés kisebb-nagyobb változásával írható mindkétféle módon.
Ha egy kutyáról bármit is megállapítunk, akkor mint szószerkezet tagjait külön írjuk a két szót; ellenben az egybe írt változat: *egykuya* azt jelenti, hogy 'olyan rossz, mint a többi; semmivel sem jobb a másiknál'.
A *fekete doboz* szintagma egyszerűen csak a doboz színét jelöli; ám ha egybe írjuk (*feketedoboz*), egészen mást jelent: elsősorban repülőgépeken, de más tömegközlekedési eszközökön is így hívjuk azt az adatrögzítő berendezést, amelynek segítségével egy esetleges baleset körülményeit kivizsgálják.
Ha a térben értjük, akkor a *dél felé* kifejezés egy névutós álszintagma, tehát két szóból áll; ha azonban időben értjük, hogy valami 12 óra körül történik, akkor egybe kell írni: *délfelé*.
Mondhatjuk, hogy valaki valamit a megfelelő helyre hozott, és ekkor egy határozós szószerkezettel van dolgunk; az egybe írt változat esetén a 'helyre' igekötőként viselkedik, és a kifejezés jelentése, hogy megjavít valamit, azaz *helyrehoz.*

Helyes válasz(ok): A B C D E

4. *A helység kalapácsa* című eposzparódia állandó jelzői közül melyek tartoznak női szereplőhöz? (A kifejezéseket az eredeti helyesírás szerint közöljük.)

(A) *lágyszivü* **(B)** *szemérmetes* **(C)** *fondor lelkületű*
(D) *kevés szavu* **(E)** *amazontermészetü*

Megoldás: Két olyan állandó jelzőt találunk a felkínáltak között, amelyek női szereplőkhöz tartoznak: *szemérmetes Erzsók* és *amazontermészetü Márta*. A többi jelző így társul három további szereplőhöz: *a helybeli, lágyszivü kántor*; *Harangláb, a fondor lelkületű egyházfi*; valamint *a kevés szavu bíró*.

Helyes válasz(ok): B E

5. Azokat a szerzőket jelöljétek meg, akik magyarra fordítással vagy parafrázisokkal részt vettek a zsoltárok magyar nyelvű terjesztésében!

(A) *Luther Márton* **(B)** *Balassi Bálint*

(C) *Janus Pannonius* **(D)** *Szenczi Molnár Albert*

(E) *Kecskeméti Vég Mihály*

Megoldás: A reformáció idején az egyik legfontosabb küldetés a Biblia lefordítása volt különböző nemzeti nyelvekre, így magyarra is. Ennek a folyamatnak volt része a zsoltárok lefordítása is. Ebből kisebb-nagyobb mértékben kivette a részét Balassi Bálint és Kecskeméti Vég Mihály; és mind a 150 zsoltárt lefordította Szenci Molnár Albert. Luther Márton, a reformáció elindítója feltehetően még csak nem is tudott magyarul; Janus Pannoniusnak pedig az egész életműve latin nyelvű.

Helyes válasz(ok): B D E

6. Jellemzően milyen műfajú versek tartoznak a kuruc nóták közé?

(A) *bujdosóénekek* **(B)** *himnuszok* **(C)** *rapszódiák*

(D) *eklogák* **(E)** *keservesek*

Megoldás: A kuruc nóták tartalmilag és műfajilag is gazdag világában vannak bujdosóénekek és keservesek. Himnuszok, rapszódiák és eklogák nincsenek köztük, és nem is igen illenének közéjük.

Helyes válasz(ok): A E

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_* → *ra**g**, ra**k***.

(A) *mos_* **(B)** *_iola* **(C)** *_ökken* **(D)** *_örbe* **(E)** *nyoszo_a*

Megoldás: A felkínáltak közül egyedül az (E) pont nem egészíthető ki a meghatározott módon. Ennek az egyetlen lehetséges megoldása a *nyoszolya* főnév – és az *ly*-nak nincs is zöngésség szerinti párja. A többi így egészíthető ki különböző mássalhangzópárokkal: *mosd – most; viola – fiola; zökken – szökken; görbe – körbe*.

Helyes válasz(ok): A B C D

8. Mely szavak tölthetik be valamilyen határozó szerepét egy mondatban?

(A) *legközelebb* **(B)** *örömében* **(C)** *gyalogszerrel*

(D) *futni* **(E)** *kutyafuttában*

Megoldás: A felkínáltak mindegyike lehet valamilyen határozó egy megfelelő mondatban. Íme, egy-egy példa: *Legközelebb legyél körültekintőbb!* – itt időhatározó. *Valósággal ugrált örömében*. – állapothatározó. *A remetelakhoz csak gyalogszerrel lehet eljutni.* – módhatározó. *Ma előbb jöttem futni a szokásosnál*. – célhatározó. *Átnéztem őket, de csak kutyafuttában.* – módhatározó.

Helyes válasz(ok): A B C D E

9. Mely verssorok, részletek tartalmaznak metaforát?

(A) *Forr a világ bús tengere, ó magyar!*

(B) *Oh, a szárnyas idő hirtelen elrepül…*

(C) *S az emlékezetnek repdező szárnyai / Visszahozzák éltem eltűnt örömeit.*

(D) *Tudod, magam vagyok, mert te nem vagy velem.*

(E) *Így minden ország támasza, talpköve / A tiszta erkölcs…*

Megoldás: A fenti sorokat Berzsenyi Dániel költeményeiből idéztük. (A) *A magyarokhoz II.*; (B) *A közelítő tél*; (C) és (D) *Levéltöredék barátnémhoz*; (E) *A magyarokhoz I.* Egyedül a (D) pont idézetében nincsen metafora. (A): A világ bús, forrongó tengere a világ népeivel, illetve a napóleoni háborúk utáni zavaros társadalmi helyzettel azonos. (B): A gyorsan múló időt itt egy gyorsan szárnyaló madárral azonosítja a kötlő. (C) Az emlékezet metaforikusan „röpül" vissza madárként a múltba a szárnyaival. (E) E kettős metaforában az országot egy hatalmas építményhez, várhoz kapcsolja a költő, az erkölcsöt pedig úgy említi, mint ennek a jelképes épületnek az erős, megtartó talapzatát.

Helyes válasz(ok): A B C E

10. Mi igaz az előző feladat sorainak költőjére?

(A) *Példaképe volt a római költő, Horatius, akinek életművét is jól ismerte.*

(B) *A klasszicizmus híve volt, ezért is írt kizárólag időmértékes költeményeket.*

(C) *Levelezett Rákóczi Ferenccel, aki biztatta, támogatta őt a költői pályán.*

(D) *Felesége, Dukai Takács Zsuzsanna a kor híres költőnője volt.*

(E) *Visszahúzódó, magányos élete miatt emlegették „niklai remete" néven.*

Megoldás: Mint fent tisztáztuk, az idézetek szerzője Berzsenyi Dániel. Igaz az (A) állítás, olyannyira, hogy Berzsenyit szokás a magyar Horác néven is említeni. Valóban volt híve a klasszicizmusnak is, de pályája második felében a romantikához húzott, versei számos romantikus jegyet mutatnak. Vannak ütemhangsúlyos költeményei is, mint például az idézett *Levéltöredék barátnémhoz*. Hamis a (C) is, nem Rákóczi, hanem Kazinczy Ferenccel levelezett a költő. Ugyancsak hamis, talán becsapós is volt a feleségére vonatkozó állítás. A felesége valóban Dukai Takács Zsuzsanna volt, de nem ő volt költő, hanem a rokona: Dukai Takács Judit, aki egyébként a *Levéltöredék*… címzettje. Igaz viszont az (E), Berzsenyi csakugyan visszahúzódó, elvonult életet élt niklai birtokán, amivel „kiérdemelte" a kicsit gúnyos niklai remete nevet.

Helyes válasz(ok): A E

11. Azokat a verseket jelöljétek meg, amelyeket a "romantikus triász" köréhez tartozó költő írt!

(A) *Családi kör* **(B)** *Vanitatum vanitas* **(C)** *A merengőhöz*

(D) *Egy estém otthon* **(E)** *Gondolatok a könyvtárban*

Megoldás: Romantikus triászként szokás emlegetni Bajza Józsefet, Toldy Ferencet és Vörösmarty Mihályt. Az első kettő verseinek ismerete nem elvárás középiskolában. Azonban Vörösmarty fent említett két versét talán nem volt nehéz felismerni: *A merengőhöz* és *Gondolatok a könyvtárban*. A többi: *Családi kör* – Arany János; *Vanitatum vanitas* – Kölcsey Ferenc; *Egy estém otthon* – Petőfi Sándor.

Helyes válasz(ok): C E

12. Szólások jelentését adtuk meg. Mely szinonimákhoz, körülírásokhoz tartozhat olyan szólás, amelyben valamilyen szín neve szerepel?

(A) *féltékenység* **(B)** *derűlátó, optimista*

(C) *nagyon ingerlő, dühítő dolog* **(D)** *nemesi, előkelő származású*

(E) *valaminek az érvényesülését lehetővé teszi, elősegíti*

Megoldás: Mindegyik ponthoz tartozik egy-egy „színes" szólás. Íme: (A) *zöld szemű szörnyeteg*; (B) *rózsaszínben látja a világot / rózsaszín szemüvegen keresztül látja a dolgokat*; (C) *vörös posztó előtte/a számára*; (D) *kék vér folyik az ereiben / kékvérű*; (E) *zöld utat ad*.

Helyes válasz(ok): A B C D E

13. Melyik kifejezés, szószerkezet helyesírásában érvényesül egyaránt a hagyomány és az egyszerűsítés elve?

(A) *Kossuth Lajossal* **(B)** *jól hallak* **(C)** *macskabagollyal*

(D) *gerelyhajítás* **(E)** *meggyes-mákos rétes*

Megoldás: Mindkét helyesírási elv egyedül a *macskabagollyal* ragos főnév esetén érvényesül. Az *ly*-os írásmód a hagyomány elvéből következik; az pedig, hogy nem kell kétszer leírni a *ly*-t, az egyszerűsítésnek köszönhető.

Helyes válasz(ok): C

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

fertály, avítt, korhely, arhívum, kvártély

(A) *lump* **(B)** *irattár* **(C)** *ingovány* **(D)** *negyed* **(E)** *ósdi*

Megoldás: A felsoroltak közül egyetlen szóban van helyesírási hiba: az 'irattár' szinonimája helyesen: *archívum*. Lássuk a helyesen írt szavak jelentését: a *fertály* jelentése 'negyed' a szónak több értelmében is. Ha valami 'egy fertály óra múlva lesz', akkor azt úgy kell érteni, hogy negyed óra múlva. Továbbá helyhatározói használatban az 'ezen a fertályon' jelentése eredetileg szorosabban olyasmi volt, hogy ebben a negyedben, azaz körzetben. Az *avítt* jelent elavultat, ócskát, illetve ósdit. A *korhely* nem éppen hízelgő kifejezést olyan emberre mondják, aki csak a léha mulatozásnak, kocsmázásnak él, azaz lump. A *kvártély* jelentése 'lakás, szállás' – ennek nem volt megfelelője az A–E pontok között.

Helyes válasz(ok): A D E

2. Mely szavak, szóalakok anagrammája lehet azonos alakú szó (akár toldalékos szóalak)? Például: *ökröt → török* (népnév és ragozott igealak).

(A) *remek* **(B)** *távra* **(C)** *tatuk* **(D)** *tűrsz* **(E)** *telve*

Megoldás: Mindegyik felkínált szóalakhoz tartozik egy-egy olyan anagramma, amely azonos alakú szóként több különböző, egymással nem összefüggő dolgot jelenthet. Íme:

remek → merek (a 'mer' ige ragozott, E/1-es alakja, ám maga az ige jelentheti azt, hogy 1, 'bátorkodom, merészelek'; valamint azt, hogy 'merítek');
távra → várat (1, a 'vár' ige műveltető alakja; 2, a 'vár' főnév tárgyraggal);
tatuk → kutat (1, ige 'keres' jelentésben; 2, a 'kút' főnév tárgyraggal);
tűrsz → szűrt (1, a 'szűr' ige múlt idejű alakja; 2, a 'szűr' főnév tárgyraggal);
telve → elvet (1, ige 'eldob' jelentésben; 2, az 'elv' főnév tárgyraggal).

Helyes válasz(ok): A B C D E

3. Mi igaz az alábbi mondatra, illetve a mondat szavaira?

A büszke, brezinai bacsa a híres akol ezer juháért sem bírta volna odaadni szeretett Anikáját a Bécsből jött ifjú hercegnek.

(A) *Az állítmány két szóból áll.* **(B)** *A mondat tartalmaz igeneveket.*

(C) *Mindegyik határozó ragos főnév.* **(D)** *Mindkét tárgynak van bővítménye.*

(E) *A mondatban pontosan hét jelző van.*

Megoldás: Hamis az (A) állítás, mert a mondat állítmánya: *sem bírta volna*. A mondat két igenevet tartalmaz: *szeretett* és *jött* – mindkettő befejezett. A következő szavak töltik be valamilyen határozó szerepét a mondatban: *juháért, Bécsből* és *hercegnek*; ezek mindegyike ragos főnév. A mondatban sorrendben az első tárgy az *odaadni* főnévi igenév, ennek a bővítménye a sorrend szerinti második tárgy: *Anikáját*, amelynek bővítménye a *szeretett* minőségjelző. Végül íme, a mondat jelzői: minőségjelzők: *büszke, brezinai, híres, szeretett, jött, ifjú*; birtokos jelző: *akol*; mennyiségjelző: *ezer* – tehát a mondat nyolc jelzőt tartalmaz.

Helyes válasz(ok): B C D

4. Jelöljétek meg az igaz állításokat!

(A) *Gárdonyi regényének hőse, Zéta a catalaunumi csatában kitűnik bátorságával, ezért felszabadítják.*

(B) *Lucifer különböző szerepekben ott van Ádám mellett Az ember tragédiájának mindegyik történelmi színében.*

(C) *Móricz Zsigmond a Nyugat és a Kelet Népe című folyóiratoknak egyaránt főszerkesztője volt.*

(D) *Pongrácz gróf Mikszáth Kálmán Beszterce ostroma című regényében a vár „úrnőjét", Estellát egy cirkuszi társulattól vásárolta.*

(E) *Kosztolányi regényében Édes Anna azért nem megy Báthory úrhoz feleségül, mert valójában Patikárius Jancsit szereti.*

Megoldás: Hamis az (A), hiszen az igaz ugyan, hogy Zéta kitűnik a bátorságával, ellenben felszabadítás nem járt érte. Hamis a (B) is, mert a Párizsi (IX.) színben Lucifer nem kíséri Ádámot, nincsen vele kapcsolatban. Igaz a (C), bár a két folyóirat két különböző irányt képviselt, az író mégis mindkettőnek betöltötte a főszerkesztői posztját, persze más-más időszakban. Mikszáth regényének bolond grófja, Pongrácz István valóban egy cirkuszi társulattól vette az onnan kiöregedett hölgyet, akit a vár úrnőjének tekintett és nevezett, így ez az állítás is igaz. Végül hamis az utolsó állítás, hiszen Anna szíve szerint hozzá ment volna Bátory úrhoz, ám ezt a méltóságos asszony, Vizyné minden eszközzel megakadályozta.

Helyes válasz(ok): C D

5. Arany-balladákból idézünk. Mely idézett műveknek van női címszereplőjük?

(A) *S ujjonganak mindannyian: „Uj híd! avatni mind! vigan."*

(B) *Fehér leple foszlányait / A szilaj hab elkapdossa.*

(C) *Akinek azt mondja: kár! / Nagy baj éri és nagy kár…*

(D) *De vakmerőn s hivatlanúl / Előáll harmadik…*

(E) *Jó Budavár magas / Tornyán az érckakas / Csikorog élesen.*

Megoldás: Íme, az idézett balladák: (A) *Hídavatás*; (B) *Ágnes asszony*; (C) *Vörös Rébék*; (D) *A walesi bárdok*; (E) *V. László*.

Helyes válasz(ok): B C

6. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *e körül* **(B)** *ne mulass* **(C)** *tudni illik* **(D)** *jól esett* **(E)** *nagy ember*

Megoldás: Mind az öt kifejezésnek létezik egybe és külön írt változata egyaránt, persze eltérő jelentéssel. Az *e körül* szószerkezet kijelölő jelzőként előzi meg a jelzett szót egy adott mondatban – például: „E körül az asztal körül heten ülnek." Ha egybe írjuk, akkor határozószó 'ekkortájt' jelentésben. Egyszerű tiltás a „*ne mulass*", de egybeírva főnévvé válik 'büntetés', 'felelősségre vonás' jelentésben („lesz majd nemulass!). Egyszerű szószerkezet a külön írt *tudni illik*, amelyet valamilyen tárgy vagy tárgyi mellékmondat követ annak kifejtésére, hogy mit illik tudni. Az egybe írt változat azonban kötőszó jellemzően magyarázó mellékmondat bevezetésére (Nem vett rész, tudniillik későn kapta meg az értesítést.) Mondhatjuk, hogy „az eső jól esett" vagy valaki „eshet jól", azaz szerencsésen anélkül, hogy megsérülne vagy nagyon megütné magát. Ám ha egybe írjuk, akkor az étkezéssel összefüggésben azt jelenti, hogy 'ízlett neki az étel', más szövegkörnyezetben bármire érthető úgy, hogy 'jó érzéssel töltötte el'. Végül: ha valaki nagyra nő, akkor egyszerűen *nagy ember*, ellenben ha az érdemei nagyok, illetve a társadalmi elismertsége, jelentősége, akkor *nagyember*.

Helyes válasz(ok): A B C D E

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_* → *ra**g**, ra**k**.*

(A) *_eje* **(B)** *le_ér* **(C)** *_épesít* **(D)** *ké_en* **(E)** *ke_epce*

Megoldás: A felkínáltak közül egyedül az (E) pont szavát nem lehet a leírt módon vagy egyáltalán egynél több módon kiegészíteni, mert ennek az egyetlen kitöltése a 'kelepce' (azaz csapda). Íme, egy-egy példa a többire: *veje – feje; ledér – letér; gépesít – képesít; kézen – készen.*

Helyes válasz(ok): A B C D

8. Azokat a képzett szavakat jelöljétek meg, amelyek szerepelnek Ady Endre *Góg és Magóg fia vagyok én…* című versében!

(A) *híres* **(B)** *betörnöm* **(C)** *sírva* **(D)** *dalos* **(E)** *szárnyakon*

Megoldás: A felkínáltak közül egyedül a *szárnyakon* szóalak nem képzett, bár szerepel az említett versben. A *híres* főnévből képzett melléknév; a *betörnöm* igéből képzett főnévi igenév; a *sírva* igéből képzett határozói igenév; a *dalos* pedig főnévből képzett melléknév. Közülük megtalálható a versben a *híres*, a *betörnöm* és a *sírva*.

Helyes válasz(ok): A B C

9. Milyen költői eszközökre van példa az alábbi idézetben?

"Szurok Á! hó É! rőt I! zöld Ú! kék Ó! - csak egyszer
Lehessek titkotok mind elbeszélni bátor!"

(A) *soráthajlás* **(B)** *inverzió* **(C)** *szinesztézia*
(D) *szinekdoché* **(E)** *oximoron*

Megoldás: Az idézett két sor Arthur Rimbaud *A magánhangzók szonettje* című költeményéből származik. A felkínáltak közül van benne soráthajlás, azaz enjambement, hiszen az *egyszer* és a *Lehessek* szavak ugyanannak a szintagmának a szorosan összetartozó tagjai. Találunk *inverziót*, azaz a szavak sajátos, alkalmi sorrendjét a második sorban, amely természetes élő beszédben inkább hangozna úgy, hogy 'lehessek bátor mind elbeszélni titkotok'. Szinesztéziára is van példa, azaz az érzékek keveredésén alapuló szóképre: *rőt I* – ebben a látás érzékterülete keveredik a hallással. Szinendoché és oximoron nincsen az idézetben.

Helyes válasz(ok): A B C

10. Mely szavak tölthetik be valamilyen határozó szerepét egy mondatban?

(A) *nyakra-főre* **(B)** *örömében* **(C)** *leghamarabb*
(D) *futni* **(E)** *kutyafuttában*

Megoldás: A felkínáltak mindegyike lehet valamilyen határozó egy megfelelő mondatban. Íme, egy-egy példa: *Nyakra-főre meséli a rosszabbnál rosszabb vicceket*. – módhatározó. *Valósággal ugrált örömében*. – állapothatározó. *Öt nap múlva érhet oda leghamarabb.* – időhatározó. *Ma előbb jöttem futni a szokásosnál*. – célhatározó. *Átnéztem őket, de csak kutyafuttában.* – módhatározó.

Helyes válasz(ok): A B C D E

11. Mely versek szerzője tartozik a Nyugat első nemzedékéhez?

(A) *Kertész leszek* **(B)** *Esti Kornél éneke* **(C)** *A lírikus epilógja*
(D) *Húsz év múlva* **(E)** *Sem utódja, sem boldog őse…*

Megoldás: Íme, a költők: (A) József Attila; (B) Koszotolányi Dezső; (C) Babits Mihály; (D) Vajda János; (E) Ady Endre. Közülük Kosztolányi, Babits és Ady tartozott a Nyugat első nemzedékéhez. József Attila a második nemzedék tagja; Vajda János pedig egyáltalán nem tartozhatott a folyóirathoz, hiszen a 19. században élt.

Helyes válasz(ok): B C E

12. Szólások jelentését adtuk meg. Mely szinonimákhoz, körülírásokhoz tartozhat olyan szólás, amelyben valamilyen szín neve szerepel?

(A) *féltékenység* **(B)** *durván, erősen megszid*

(C) *nemesi, előkelő származású* **(D)** *nehéz helyzetet sikeresen megold*

(E) *túl pesszimista, a helyzetet rossznak ítéli*

Megoldás: Mindegyik ponthoz tartozik egy-egy „színes" szólás. Íme: (A) *zöld szemű szörnyeteg*; (B) *lehord a sárga földig*; (C) *kék vér folyik az ereiben / kékvérű*; (D) *zöld ágra vergődik*; (E) *feketén/sötéten látja a dolgot, a helyzetet*.

Helyes válasz(ok): A B C D E

13. Egy nyelvemlékünk olvasatából közlünk egy részletet. Jelöljétek meg a vele kapcsolatos igaz állításokat!

„Ës vimádjok szent Pétër urat, kinek adot hatalm oudania ës këtnië, hogy oudja mënd ű bűnét!"

(A) *A részlet a második ismert szövegemlékünkből származik a 13. századból.*

(B) *A szöveget tartalmazó kódexet az Országos Széchényi Könyvtár őrzi.*

(C) *A részletben két felszólító módú igealak is található.*

(D) *Az idézett mondat tartalmaz kötőszót, igenevet és névmást.*

(E) *A részletben van példa képzőre, jelre és ragra is.*

Megoldás: A részlet a 12. században keletkezett Halott Beszéd és Könyörgés című szövegemlékünkből származik, amely a Pray-kódexben található. A kódexet az Országos Széchényi Könytár őrzi. Ez az első ismert szövegemlékünk. Felszólító módú igék: *vimádjok* (imádjuk), illetve *oudja* (oldja). Kötőszóra példa a *hogy*, igenevek az *odut* (adott), az *oudania* (oldania – főnévi igenév), valamint *këtnië* (kötnie – főnévi igenév); továbbá névmás a *kinek*. Végül íme, egy-egy példa a három toldaléktípusra: képző az *oudania* szóban a főnévi igenév képzője; a felszólító mód jele a *j* a *vimádjok* igében; és végül a tárgy ragja zárja az *urat* főnevet.

Helyes válasz(ok): B C D E